

Nadat ik het verhaal over Cambridge en Screaming Lord Sutch had geschreven, ging ik in gedachten terug naar de publiciteit die hij met zijn Radio Sutch destijds, ondanks het lage vermogen van de zender, trok. Eén van de aandachtspunten, die hij had, was het plan om in de programma's te gaan voorlezen uit het in die tijd eigenlijk verboden boek over Fanny Hill. Reden genoeg om in dezelfde maand mei 1964 eens te gaan zoeken naar meer publiciteit rond het verboden boek. In de derde week van die maand vond ik het volgende bericht:

'Fanny Hill — De memoires van een meisje van plezier' is in Assen in beslag genomen. De Asser justitie overweegt een strafvervolgung in te stellen tegen de Nederlandse vertegenwoordiger van de Belgische uitgever, omdat de inhoud pornografisch zou zijn. Fanny Hill, dat is geschreven door de 18e Eeuwse schrijver John Cleland, is sinds vorig jaar een bestseller in de gehele wereld, welk succes niet zozeer een gevolg is van de inhoud maar van de activiteiten van de zedenmeesters. In Engeland en in Amerika zijn exemplaren van Fanny Hill in beslag genomen en de hierdoor geprikkelde nieuwsgierigheid heeft het boek onmiddellijk een groter verschijningsgebied gegeven.

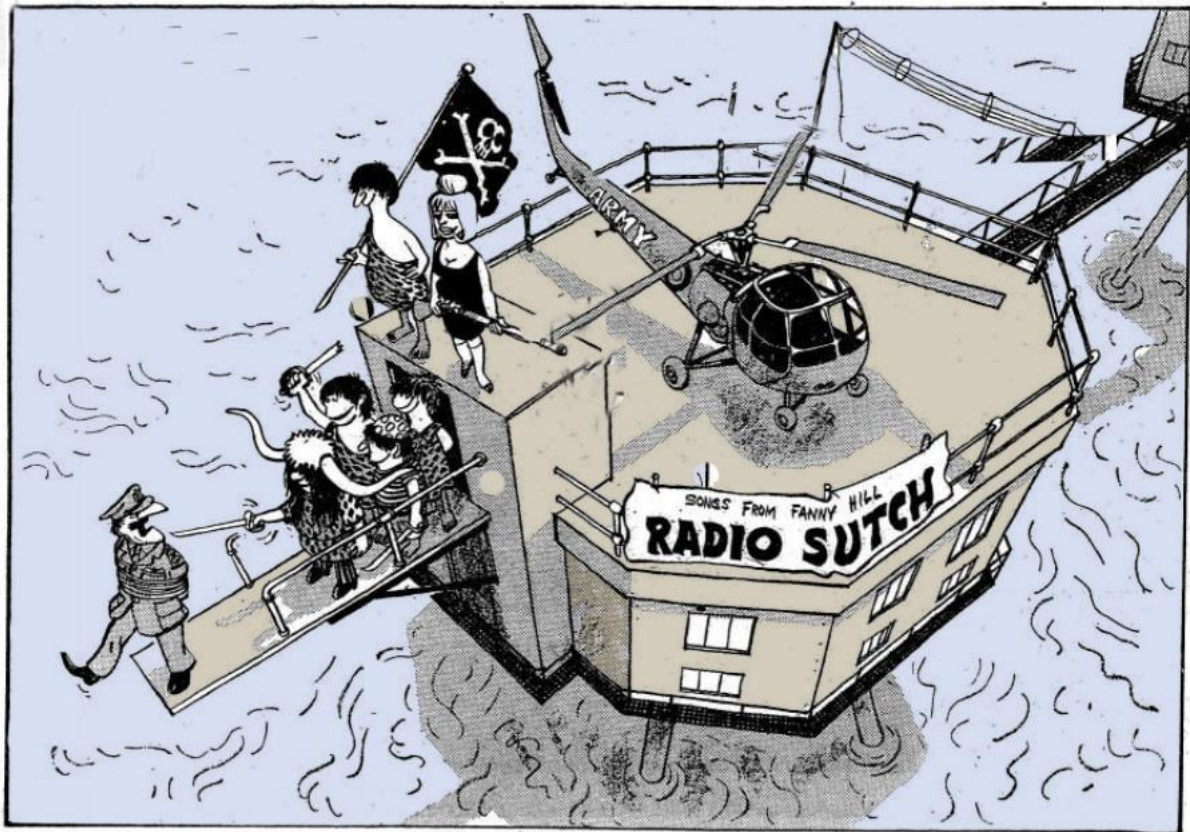
De Britse uitgave wordt sinds enkele maanden in Nederland zeer goed verkocht. Het in Assen in beslag genomen exemplaar betreft een Nederlandse vertaling van Fanny Hill, die wordt uitgegeven door de Antwerpse uitgever N. E. Baert. De verspreiding in Nederland wordt verzorgd door de Nederlandse Keurboekerij te Amsterdam. Er staat geen onvertogen woord in, zo zei men ons daar. Er wordt tenminste niet de taal in gebezigd als die welke men in de boeken van Muller, Wolkers of Cremer kan vinden. Wij begrijpen niets van dat optreden in Assen. De officier van Justitie in Assen, mr. C. J. van Oldënbeek, zou hebben opgemerkt dat zijn voorbeeld in andere steden zou worden gevolgd, en dat Arnhem dit inmiddels al zou hebben gedaan. "Geen sprake van", verzekerde ons de inspectrice van de zedenpolitie te Arnhem, mej. mr. A. Croles. "Zoiets zou onder mijn afdeling resulteren maar wij hebben zelfs het plan niet gehad om tot maatregelen over te gaan." Vanmorgen waren er bij drie

handelaren te Assen al in totaal 10 exemplaren van het boek in beslag genomen'.

Het was duidelijk dat men deze versie destijds uit de handel wenste te halen. Op het schoolplein van mijn Cort van der Lindenschool aan de Violenstraat in Groningen werden door klasgenoten een aantal boeken destijds onder elkaar uitgeleend. Dan ging het niet alleen om Fanny Hill en de boeken van Miller maar bij de jongens in de klas ook de diverse delen van 'Mijn leven en liefdes' van Frank Harris. Tja hele vroege voorbodes van '50 tinten grijs' en een heel scala aan soortgelijke boeken. Deel 2 is al die decennia in mijn boekenkast als herinnering blijven staan.

Een paar dagen later, eind mei 1964, verschenen in diverse kranten meer inzake de acties tegen de publicaties in Nederland. In opdracht van de officier van Justitie in Amsterdam zou de zedenpolitie aan de twee importeurs in de hoofdstad van de drie Engelse edities van de omstreden roman Fanny Hill en aan de Amsterdamse uitgeverij, die de in Antwerpen gedrukte Nederlandse vertaling in ons land verspreidde, verzoeken de verkoop te stoppen en de aan de boekhandel geleverde exemplaren terug te nemen. 'Mocht aan dit waarschuwend verzoek geen gevolg worden gegeven, dan zal de officier van Justitie en hoofd van het arrondissementsparket in de hoofdstad, mr. J. F. Hartsuiker, andere maatregelen treffen.'

Omdat de boeken al een paar maanden op de markt waren, had hij in eerste instantie met deze milde maatregel volstaan. Het ging de officier er om dat het boek uit de verkoop verdween. Er was overigens nog een gekuiste Nederlandse vertaling van het boek, waartegen de zedenpolitie niets zou ondernemen.

"YOU'LL BE HEARING FROM THE ARMY COUNCIL ABOUT THIS!"

Of het pornografie dan wel literatuur was, werd destijds in de wereld zeer verschillend beoordeeld. In Londen verklaarde een rechter de roman tot pornografie en in de staat New York werd de roman eveneens door een rechterlijke uitspraak verboden. En wat staat er bij jou nog in de kast? Hier in ieder geval nog een exemplaar van Frank Harris en wel onbevlekt. En Screaming Lord Sutch en zijn belofte via het radiostation voor te lezen uit Fanny Hill valt niet na te gaan. Uit de weinige opnamen, die van het laagvermogen radiostation bewaard zijn gebleven, blijkt niets van dergelijke uitingen.